

РЕШЕНИЕ

№ 685

гр. София, 07.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 68 състав,
в публично заседание на 25.01.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вяра Русева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **8196** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно Процесуалния Кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Т. В. К. – М. против Заповед № ЗД/Д-С-ЛЦ-031/22.08.2022 г., издадена от Директор на ДСП – Л. с която на основание чл.20 ал.4 т.1 ППЗЗДт и чл. 4, ал.1 т.1, вр. чл. 24 от Закона за закрила на детето е наредено насочване майката Т. В. К.- М. да сключи договор с лицензиран доставчик на социални услуги- ЦОП при ИСДП за срок от шест месеца от влизане в сила на заповедта и да посещава социална услуга „Консултиране на майката и разглеждане на теми, свързани с възпитанието и отглеждането на дете, за неговите потребности и за невъвличането му в конфликт на лоялност; консултиране на майката във връзка с начина на справяне с възможни рискови ситуации предвид влошените отношения и липсата на диалог между родителите; подобряване на комуникацията между родителите във връзка с изпълнение на режима на контакт между детето и бащата, както и съдействие при изпълнението му;“.

В жалбата са въведени твърдения за незаконосъобразност на атакувания административен акт като постановен при липса на фактически основания в противоречие с чл.59 ал.2 т.4 от АПК. Даденото с процесната заповед задължително предписание „да сключи договор“ било извън правомощията/ компетентността на органа, тъй като сключването на договор зависи от волята на страните по договора, а и няма правна норма която да оправомощава директора на ДСП да задължава страните да сключват договор. Също така посочената в заповедта социална услуга не

била нормативно уредена. Моли да се отмени обжалваната заповед. Претендира разности.

Ответникът – Директор на ДСП Л. в с.з чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли да се отхвърли като неоснователна.

СГП не изпраща представител.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД-С.-град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл.235 ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК приетите по делото относими писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

На 22.08.2022 г. социален работник Н., е изготвил социален доклад с № СЛ/ Д –С-ЛЦ / 399-379, в който подробно е описан случая на детето Н., възникналите проблеми в отношенията между родителите, изключително влошените взаимоотношения между тях. Докладът завършва със становище, че следва да се издаде заповед, на основание чл. 20, ал. 4, т. 1 ППЗЗДет., с която майката да бъде насочена към лицензиран доставчик на социални услуги за нея и детето ЦОП към ИСДП за срок от 6 месеца „Консултиране на майката и разглеждане на теми, свързани с възпитанието и отглеждането на дете, за неговите потребности и за невъвличането му в конфликт на лоялност; консултиране на майката във връзка с начина на справяне с възможни рискови ситуации предвид влошените отношения и липсата на диалог между родителите; подобряване на комуникацията между родителите във връзка с изпълнение на режима на контакт между детето и бащата, както и съдействие при изпълнението му;“.

Въз основа на социалния доклад е издадена оспорената в настоящото производство Заповед № ЗД/Д-С-ЛЦ-031/22.08.2022 г., на Директор на ДСП – Л. с която на основание чл.20 ал.4 т.1 ППЗЗДт и чл. 4, ал.1 т.1, вр. чл. 24 от Закона за закрила на детето е наредено насочване майката Т. В. К.- М. да сключи договор с лицензиран доставчик на социални услуги- ЦОП при ИСДП за срок от шест месеца от влизане в сила на заповедта и да посещава социална услуга „Консултиране на майката и разглеждане на теми, свързани с възпитанието и отглеждането на дете, за неговите потребности и за невъвличането му в конфликт на лоялност; консултиране на майката във връзка с начина на справяне с възможни рискови ситуации предвид влошените отношения и липсата на диалог между родителите; подобряване на комуникацията между родителите във връзка с изпълнение на режима на контакт между детето и бащата, както и съдействие при изпълнението му;“.

В представения по делото социален доклад от 17.01.2023г е застъпено становище, че в интерес на детето Н. е да му бъде осигурена сигурна и стабилна семейна среда, за правилното му развитие е необходимо да има връзка и с двамата си родители и разширените си семейства, като контактите бъдат осъществени по безопасен и сигурен за него начин. С оглед подобряване комуникацията между родителите и с цел възпрепятстване на бъдещи психически травми при детето е необходимо родителите и в частност майката да работят продължително време с психолози към лицензиран доставчик на социални услуги.

В с.з. на осн чл. 15 ал.4 от ЗЗДетето е изслушано детето Н. което заявява, че не е възпрепятствано от майката да поддържа контакти с баща си /“мама винаги ме пуска при татко“, но самото то се въздържало понякога, тъй като не знаело „дали баща му ще го върне у дома при майка му“.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима подадена при надлежно упражнено право на оспорване от лице с правен интерес в законоустановения срок.

По арг. от чл. 20, ал. 4, т. 1 ППЗЗДет.–оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган- директор на дирекция "Социално подпомагане"Л..

В хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да са довели до ограничаване правото на защита на оспорващата страна и да са пречили възможността ѝ адекватно да я организира. Противно на доводите на жалбоподателя, административният акт е издаден при спазване на установената писмена форма и изискуеми реквизити /чл.59, ал.2 от АПК/. Същият отговаря и на законовите изисквания за съдържание, доколкото в него изрично е посочено правното основание за издаването му чл.20 ал.4 т.1 ППЗЗДт и чл. 4, ал.1 т.1, вр. чл. 24 от Закона за закрила на детето, а фактическите такива се съдържат в изложените мотиви към констативната част на акта и в представения към административната преписка социален доклад от 22.08.2022 г. Заповедта е мотивирана с констатациите в социалния доклад, на който изрично се позовава. Наличието на мотиви, извън проверявания акт е изцяло допустимо, съгласно Тълкувателно решение № 16/31.03.1975 г. на ОСГК на Върховния съд. Изложеното в социалния доклад представлява юридическия факт (респ. фактическият състав), от който органът черпи упражненото от него субективно административно право. Това са конкретните факти, въз основа на които същият е счел, че следва да упражни предоставената му компетентност и на базата на които се извършва последващата съдебна преценка за законосъобразност на акта. Съгласно ТР № 16/1975 г. на ОСГК на ВС на РБ мотивите към административния акт могат да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт от помощни и подчинени на издателя на акта органи. Изложеното в социалния доклад от 22.08.2022г. представлява фактическото основание, съответстващи на посоченото в заповедта правно основание, което е мотивирало административният орган да вземе решението си. Също така, жалбоподателката е реализирала правото си на обжалване на заповедта, по повод което е образувано и настоящото съдебно производство, не е лишена от възможност да организира защитата си и да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Според чл. 20 ал.4 т.1 от ППЗЗДетето в случаите при които не може да се постигне контакт или няма заявено желание от страна на родителите, попечителите, настойниците или лицата, които полагат грижи за детето, ползването на социални услуги се извършва въз основа на заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или съдебно решение. В случая сме пред хипотезата на насочване за посещаване социална услуга въз основа на заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане. Мерките за закрила на детето могат да се осъществяват и чрез социални услуги /чл. 18 ал.3 от ППЗЗдето/.

В разпоредбата на чл. 23, ал. 1 от Закона за закрила на детето са посочени мерките за закрила в семейна среда, сред които е и насочване към подходящи социални услуги - по т. 2, които в случая административният орган е приел, че следва да приложи. Необходимостта от предприемане на действия по чл. 23 от ЗЗД е с цел преодоляване синдрома на родителското отчуждение, възможност за родителско сътрудничество, толерантност и комуникативност между двамата родители. Рискът за детето е фактът,

че между родителите има конфликти, поради което то е в нестабилно емоционално състояние и съществува риск за психичното и емоционалното му състояние.

Неоснователни са твърденията в жалбата, че социалната услуга към която жалбоподателката е насочена с оспорената заповед не е нормативно уредена. Властническото волеизявление, съдържащо се в обжалваната заповед се изразява в насочване на майката да посещава социална услуга „Консултиране на майката и разглеждане на теми, свързани с възпитанието и отглеждането на дете, за неговите потребности и за невъвличането му в конфликт на лоялност; консултиране на майката във връзка с начина на справяне с възможни рискови ситуации предвид влошените отношения и липсата на диалог между родителите; подобряване на комуникацията между родителите във връзка с изпълнение на режима на контакт между детето и бащата, както и съдействие при изпълнението му в Центъра за обществена подкрепа при ИДСП“, а тази услуга е посочена в чл. 15, ал. 1, т. 1 от Закона за социалните услуги. Съдържанието ѝ е нормативно определено в § 1, т. 6 от ДР на З., а именно "Информиране и консултиране" по чл. 15, т. 1 е дейност за изследване и разбиране заедно с лицето на проблеми и затруднения, които то среща за постигане на основните цели в неговия живот, и запознаване със и обмисляне на възможните решения и действия за преодоляването им. Безспорно разпоредената с оспорената заповед социална услуга попада в хипотезата на т. 6 от § 1 от ДР на З., като конкретните дейности, които следва да бъдат предприети са изрично посочени в заповедта.

В конкретният случай ползването на социална услуга е наредено като вид мярка за закрила по смисъла на чл. 23 ЗЗДет. За да пристъпи към подобна мярка, административният орган се е позовал на обтегнатите отношения между родителите на детето, нежелание от майката да ползва социални услуги /изрично посочено и в жалбата въз основа на която е образувано настоящото производство и заявено от нея лично в с.з./.

Относно доводите, че даденото с процесната заповед задължително предписание „да сключи договор с доставчика на социални услуги“ било извън правомощията/ компетентността на органа следва да се отбележи, че то не е в противоречие с разпоредбите на ЗЗДетето, тъй като сключването на договор с доставчик на социална услуга е последница от насочването да се посещава социалната услуга в случая с процесната заповед. /арг. от чл. 39 и сл от ППЗСУ/. Насочване да се ползва определения вид социална услуга е въз основа на заповед на директора на ДСП, като договорът е следствие от това насочване.

Освен това за ответника и с цел закрила интересите на детето е предвидена възможност да предоставят такава социална услуга и без желанието и съгласието на родителя като мярка за закрила на дете. Що се касае до срока на този договор, също правомощие на органа е да го определи. Според чл. 88 ал.2 от З. Родителите и лицата, които полагат грижа за деца, са длъжни да ползват определените от съда и дирекция "Социално подпомагане" социални услуги в изпълнение на мерки за закрила на детето. Тази разпоредба представлява продължение на философията на чл. 11 З., че задължителни услуги могат да се предоставят само като мярка за закрила на детето при спазването на процедурата на ЗЗДет и при задължителен съдебен контрол. Горното съдът отбелязва във връзка с изрично заявеното в жалбата и в с.з. от жалбоподателката нежелание да посещава определената ѝ социална услуга, което от своя страна е още едно основание да се приеме, че същата има нужда от посочената социална услуга.

Съдът счита, че така приетото от административния орган се установява безспорно от събраните по делото доказателства. Видно е, че между родителите съществува неразбирателство и напрежение, отчуждение. Това поведение на родителите сочи на липса на адекватна преценка как това се отразява върху психиката на детето. Детето е свидетел на продължаващия конфликт между родителите. Именно предвид поведението на родителите, което е предпоставка за евентуални проблеми в поведението на детето в бъдеще, както и с цел предотвратяване на отчуждаването на детето от бащата, социалният работник е предложил по отношение на майката да се предприеме мярка за закрила, вкл. чрез насочване за ползване на социална услуга. Безспорно по делото се установява, а и жалбоподателката /майката на детето/ лично в с.з. заявява че не желае да ползва социална услуга по реда на ЗЗДет. Същата е изразила мнение, че няма необходимост от ползването на услугата тя и детето ѝ.

От доказателствата по административната преписка е видно, че за детето Н. е констатиран риск от родителско отчуждение, тъй като същото не желае /"въздържа се понякога"/ да контактува със своя баща. Безспорно е също, че майката няма заявено желание за ползване на социални услуги. Налице е хипотезата на чл. 20, ал. 4, т. 1 ППЗЗДет, при която Директорът на Дирекция "Социално подпомагане" може да издаде заповед за ползване на социални услуги, още повече, че съгласно чл. 24, ал. 1 ЗЗДет., мерките по чл. 23 могат да се предприемат по преценка на Дирекция "Социално подпомагане".

Предвид гореизложеното съдът счита, че нареждайки ползването на посочената социална услуга от страна на жалбоподателя, съобразявайки същата с най-добрия интерес на детето, административният орган е издал акта си в съответствие с материалния закон. Изложените обстоятелства сочат, че при издаване на оспорваната заповед са преценени всички критерии по ЗЗДет. и ППЗЗДет., а определената социална услуга е съобразена с потребностите на детето, което има право да контактува и с двамата си родители.

От страна на майката няма желание за ползване на социалната услуга, като в този случай предвид нормата на чл. 20 ал.4 т.1 от ППЗЗДетето и визираните в нея алтернативни предпоставки, единственото възможно действие което е могъл да предприеме директорът на ДСП Л. е да издаде процесната заповед с която се насочва да ползва социалната услуга. За да приложи тази социална услуга, административният орган се е позовал на силно изразения синдром на родителско отчуждение, който се наблюдава, липсата на родителско сътрудничество, комуникативност и толерантност в отношенията между родителите. Приел е, че липсва стабилна среда за детето, както и че е налице въвличането му в конфликта между родителите, нереализирани контакти с отсъстващия родител, negliжиране на отглеждащи родител в посока позитивиране на връзката между тях.

Приетото от административния орган се установява по безспорен и категоричен начин от събраните по делото доказателства. Установява се, че между родителите е налице отчуждение и неразбирателство, което е довело до нестабилно емоционално състояние на детето и риск за психичното и емоционалното му състояние. Изложените обстоятелства сочат, че при издаване на заповедта по отношение на детето са преценени всички критерии по ЗЗДет. и определената социална услуга е съобразена с потребностите на детето.

Оспорената заповед е издадена при спазване на административнопроизводствените правила и е съобразена с материалноправното изискване за законосъобразност и целта

на закона.

С оглед на изложеното и при безспорно установения по делото отказ на майката да ползва предлаганата социална услуга, с оспорената заповед правилно и в съответствие с нормата на чл. 20, ал. 4, т. 1 ППЗЗДет. е наредено ползването на социалната услуга. По изложените съображения съдът намира, че оспорената заповед отговаря на изискванията за законосъобразност по смисъла на чл. 146 АПК, а жалбата е неоснователна и следва да се отхвърли.

Относно разноските: С оглед изхода на спора, на жалбоподателя не следва да му се присъждат разноски. Ответникът не е заявил претенция за присъждане на юриск. възнаграждение.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба на Т. В. К. – М. против Заповед № ЗД/Д-С-ЛЦ-031/22.08.2022 г., издадена от Директор на ДСП – Л.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховния административен съд.

Препис от решението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: